

Pani
Izabela Duchnowska
Radna Rady Miejskiej Wrocławia

Wrocław, 13 maja 2025 r.

WSR-GK.0003.1.2025.MK

Szanowna Pani Radna,

w odpowiedzi na Pani interpelację ws. działań miasta dotyczących ograniczania populacji komarów i kleszczy we Wrocławiu oraz stosowania bezpiecznych i ekologicznych metod, informuję, że Gmina Wrocław od 1998 r. realizuje Wrocławski program kontroli liczebności komarów.

Na wstępie należy zwrócić uwagę, że specyficzny klimat Wrocławia wynikający z położenia geograficznego, ukształtowania terenu, jak również obecność wielu zbiorników, stwarza dogodne środowisko do rozmnażania się uciążliwych dla społeczeństwa komarów, co w dużej mierze można było odczuć podczas powodzi w 1997 roku. Sprzyjające miejsca do rozwoju komarów (Culicidae) powstają również masowo po obfitych deszczach i wzroście temperatury.

Odnosząc się do pytań zawartych w interpelacji uprzejmie wyjaśniam, co następuje:

Ad. 1. Wszelkie działania ograniczające populację komarów podejmowane w ramach programu są ściśle uzależnione od panujących warunków hydrologicznych i atmosferycznych w danym roku. Wszelkiego rodzaju zabiegi są wykonywane w zależności od tego co dzieje się w terenie i zostanie stwierdzone przez Zespół ds. monitoringu dynamiki rozwoju populacji komarów. Jedynie aplikacja preparatu mikrobiologicznego do kręgów przy punktach poboru wody na Cmentarzu Grabiszyńskim oraz Cmentarzu Osobowickim odbywają się co 7-10 dni od momentu, gdy wzrośnie temperatura powietrza i w terenie zostanie potwierdzony rozwój komarów gatunków letnich, których samice składają jaja na tafli stojącej wody.

Cały proces doboru optymalnie i efektywnie działających, w danych warunkach środowiskowych, metod zwalczania komarów jest określany jako integrowany system zarządzania procesem zwalczania komarów. Głównym założeniem programu jest kontrolowane ograniczanie liczebności populacji komarów (larw i osobników dorosłych), a nie całkowita likwidacja tych owadów w środowisku.

Podstawą realizacji programu jest fachowy i regularny monitoring dynamiki rozwoju populacji lokalnej fauny komarów na terenie miasta oraz kartowanie tych miejsc. Te czynności są prowadzone przez Zespół monitorujący i polegają na stałej obserwacji potencjalnych miejsc rozwojowych komarów, ustalaniu wielkości populacji, wyznaczaniu

W ten sposób zmniejszając ilość komarów przede wszystkim w swoim najbliższym otoczeniu.

Obecnie systematycznie badany jest skład gatunkowy komarów występujących na terenie miasta ze szczególnym uwzględnieniem gatunków inwazyjnych, które mogą się pojawić ze względu na różne procesy, w tym globalizację, zmiany klimatu, transport. Dzięki badaniom już udało się potwierdzić kilka gatunków, które w latach wcześniejszych nie były stwierdzane na naszym terenie.

Temat montowania budek lęgowych dla jerzyków był już analizowany kilka lat temu. Oczywiście jak każdy ptak, również jerzyk może zjadać dorosłe osobniki komarów, jednak badania naukowe nad składem pokarmu jerzyków, przeprowadzone w środowisku naturalnym donoszą, że udział komarów w ich diecie wynosi ok. 2%. Należy pamiętać, że badania, które donoszą iż jerzyki są w stanie zjadać do 10 tysięcy komarów dziennie były prowadzone w laboratorium, gdzie nie występowały inne owady. Naturalnym miejscem gniazdowania tych ptaków są szczeliny w skalistych zboczach. Jako Gmina wspieramy tego typu inicjatywy przy zachowaniu warunków, które w przypadku montażu budek, z punktu widzenia efektu powinny być spełnione tj.: odpowiednia wystawa, wysokość montażu, brak przeszkód umożliwiających wystartowanie do lotu, systematyczna opieka nad tymi urządzeniami oraz to, aby były to miejsca atrakcyjne dla jerzyków. Należy również pamiętać, że są to ptaki, które całe życie spędzają w locie, łącznie ze snem.

Miasto prowadzi również kampanie edukacyjno- informacyjną *#Komar nie siada*. W 2021 r. w ramach tej kampanii zostały zaktualizowane ulotki i plakaty z informacjami o Wrocławskim programie kontroli liczebności komarów, jednocześnie zachęcające mieszkańców Wrocławia do podjęcia działań ograniczających powstawanie miejsc rozwoju komarów w najbliższym otoczeniu. Ww. materiały wraz z krótkim filmem zostały umieszczone w mediach, a także za pośrednictwem drogi elektronicznej zostały przesłane do Rad Osiedli, zarządów Rodzinnych Ogródków Działkowych. Materiały są również rozdawane wraz z sadzonkami lawendy m.in.: podczas pikniku „Sobota z Zielonym Wrocławiem” oraz w latach wcześniejszych w wybranych parkach (Park Staszica, Park Tołpy, Skwer de Veuster na Szczepinie, Park Leśnicki, Park Grabiszyński, Park Południowy, Park Tarnogajski, Park Słoneczny na Gaju), a także przy Hydropolis, na placu Wolności podczas Dnia Dziecka. Przez cały sezon Zespół ds. monitoringu pracując w terenie również rozdaje ulotki zainteresowanym mieszkańcom.

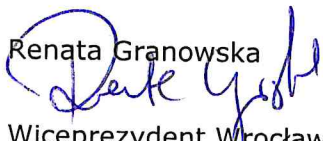
Dodatkowo pragnę podkreślić, że Wrocławski program kontroli liczebności komarów do roku 2018 był jedynym programem w skali całego kraju jeśli chodzi o ograniczanie uciążliwości komarów, który jest tak rozbudowany i powtarzany systematycznie co roku. W ostatnich latach działania ograniczające rozwój komarów na swych terenach podjęły sąsiednie gminy: Czernica, Jelcz-Laskowice, Siechnice, a od 2024 r. również Oborniki Śląskie co ma ogromne znaczenie przede wszystkim na konieczność stosowania środków chemicznych. Komary mają doskonałe zdolności migracyjne i niektóre gatunki, zwłaszcza popowodziowe, mogą się przemieszczać na odległość do ok. 25 km. Dlatego w programach tego typu bardzo ważna jest współpraca, aby działaniami objęte były jak największe obszary i w przypadku wystąpienia zastoin wody po powodzi lub intensywnych deszczach można wspólnie zadziałać preparatem mikrobiologicznym, aby nie dopuścić do rozwoju forma dorosłych tych owadów a tym samym zniwelować użycie preparatu chemicznego.

Działania w ramach realizacji Wrocławskiego programu kontroli liczebności komarów w całości są finansowane ze środków budżetu miasta Wrocławia. Program jest zadaniem dobrowolnym podjętym i realizowanym przez kilkanaście lat. Wszelkie działania

prowadzone są wyłącznie na terenach zielonych należących do miasta Wrocławia czyli parki, skwery zielone, tereny dolin rzecznych, Pola Irygacyjne, cieki wodne.

W zakresie ograniczania kleszczy miasto nie prowadzi żadnych działań ograniczających. Wieloletnie badania nad różnymi rozwiązaniami, które mogłyby w naturalny sposób ograniczać populacje kleszczy, nie pozwoliły na wypracowanie standardu przy użyciu metod biologicznych przyjaznych środowisku, w przeciwieństwie do komarów.

W naturalnym środowisku występuje wielu naturalnych wrogów kleszczy w tym m.in. bakterii grzybów, owadów, ptaków. Zastosowanie środków chemicznych, które nie działają wybiórczo, a ze względu na budowę kleszcza wymagałoby użycia bardzo dużej dawki środka bójczego, co oddziaływałoby szkodliwie na środowisko. W miejscach zastosowania mogłoby dojść do zubożenia bioróżnorodności. Dlatego na chwilę obecną pozostają nam działania prewencyjne odpowiednia odzież, stosowanie dostępnych repelentów, zabezpieczanie naszych czworonożnych przyjaciół oraz dokładne oglądanie swojego ciała po powrocie ze spacerów.

Renata Granowska

Wiceprezydent Wrocławia

